

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om arbetslöshetsförsäkringspremie 1996, till lag om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift för 1996 och till lag om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att den arbetslöshetsförsäkringspremie som skall uppbäras hos arbetsgivarna 1996 skall differentieras enligt de löner som arbetsgivarna betalar så att premien är 1 % till och med 5 milj. mk av lönesumman och 4 % av den överstigande delen.

I propositionen föreslås också att de som är anställda i arbets- eller tjänsteförhållande eller i något annat anställningsförhållande också 1996 skall delta i kostnaderna för utkomstskyddet för arbetslösa och arbetspensionstilläggen med en arbetslöshetsförsäkringsavgift som 1996 på årsnivå uppgår till 1,5 % av den lön som är underkastad förskottsuppbörd. Till den del den uppskattade avkastningen av avgiften överstiger 80 milj. mk skall hälften användas till att minska

statsandelen för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten och hälften till finansiering av arbetspensionstilläggen. I anslutning till löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift föreslås att lagen om arbetslöshetskassor ändras temporärt även 1996. Finansieringsandelarna för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten ändras temporärt så att 1996 är statsandelen 62,5 % och centralkassans finansieringsandel 32 %. De försäkrade, dvs. arbetslöshetskassornas medlemmar, skall alltså svara för 5,5 %.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1996 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1996 och skall gälla till utgången av 1996.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten samt arbetspensionstilläggen 1995

År 1995 utgör arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremie 6,1 % av den lönesumma de betalar, dock så, att premien är 2 % till och med fem miljoner mark av lönesumman. Den sänkta premie som gällt upp till fem miljoner mark har finansierats genom att arbetsgivarens folkpensionsavgift differentierats 1995.

Löntagarna deltar i finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten inom utkomstskyddet för arbetslösa utöver medlemsavgiften till kassan (5,5 % av utgifterna) genom att betala löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift, som 1994 och 1995 har varit 1,87 % av lönen. Med avkastningen av avgiften täcks delvis utgifterna för det enligt förtjänsten avvägda utkomstskyddet för arbetslösa genom att en del av avkastningen av avgiften används till att minska statens finansieringsandel för det enligt förtjänsten avvägda utkomstskyddet för arbetslösa.

I anslutning till löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift har finansieringsandelarna för den enligt förtjänsten avvägda arbetslöshetsdagpenningen ändrats temporärt 1994 och 1995. Genom lagen om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor (1323/94) stadgades att 1995 är statens finansieringsandel för utgifterna för dagpenning inom det enligt förtjänsten avvägda utkomstskyddet för arbetslösa 62,5 %, arbetsgivarnas finansieringsandel 32 % och kassamedlemmarnas finansieringsandel 5,5 %.

En person har rätt till arbetspensionens arbetspensionstillägg då han har fått arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten. Arbetslöshetstiderna beaktas inom arbetspensionssystemet som arbetspensionstillägg. För dessa omkostnader betalar den centralkassa för arbetslöshetskassorna som avses i 29 § lagen om arbetslöshetskassor (603/84) en sådan avgift till arbetspensionssystemet som skulle ha uppburits om personerna hade arbetat.

Enligt 12 a § (50/85) lagen om pension för arbetstagare skall centralkassan för arbetslöshetskassorna årligen till pensionsmyndigheten erlagga en försäkringspremie, som täcker det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i lagen om pension för arbetstagare och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner (72/56) nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/64) nämnda kommunala pensionsanstalten. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer avgiften som ett procenttal av de stödavgifter centralkassan betalt. Avgiften fastställs så att i försäkringspremie inflyter enligt uppskattning samma belopp som skulle erhållas om en premie som motsvarar medelpremien i lagen om pension för arbetstagare skulle erläggas för löner som utgör grunden för dagpenning avvägd enligt förtjänsten. Pensionsmyndigheten redovisar medlen till pensionsanstalterna enligt en särskild fördelingsgrund. Beträffande de statsanställda ansvarar staten för kostnaderna för arbetspensionstilläggen. År 1995 används hälften av den del av avkastningen av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter som överstiger 80 milj. mk för finansiering av arbetspensionstillägg.

1.2. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie

Enligt 33 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor är en arbetsgivare som enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) skall försäkra sina arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie som uppstår för försäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring, med undantag av försäkringar som avses i lagens 57 §, såsom tilläggsavgift till debiterad försäkringspremie. Enligt 34 § lagen om arbetslöshetskassor fastställer statsrådet årligen arbetslöshetsförsäkringspremien så att centralkassan för arbetslöshetskassorna under följande kalenderår kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen. År 1995 har om arbetsgivares arbetslös-

hetsförsäkringspremie stadgats genom en separat lag (1321/94) på grund av ovan beskrivna differentiering.

Hos sådana delägare i företag som enligt definitionen i 1 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betraktas som företagare uppbars i enlighet med försäkringsprincipen bara den del av premien med vilken finansieras de förmåner till vilka även dessa personer är berättigade. Den arbetslöshetsförsäkringspremie som år 1995 uppbars hos dessa delägare i företag var 2,6 % av beloppet av de utbetalda lönerna.

Enligt 33 a § lagen om arbetslöshetskassor är de statliga affärsverk på vilka lagen om statens affärsverk (627/87) tillämpas i tillämpliga delar skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetslöshetsförsäkringspremien bestäms utgående från det belopp som affärsverket betalar i sådana löner som avses i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59). Statsrådet fastställer särskilt hur stor arbetslöshetsförsäkringspremie affärsverken skall betala. De statliga affärsverkens arbetslöshetsförsäkringspremie för 1995 har fastställts till 3,2 % av den del av lönesumman som överstiger fem miljoner mark.

Med arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremie täcks utom finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten inom utkomstskyddet för arbetslösa även andra utgiftsposter av vilka den viktigaste är den ovan nämnda finansieringen av arbetspensionstilläggen inom arbetspensionssystemet. Centralkassans största utgiftsposter utgörs av utgifterna för arbetspensionstilläggen (uppskattningen för 1995 är 3.716 milj. mk) och stödaggifterna sammanlagt till arbetslöshetskassorna (uppskattningen för 1995 4.500 milj. mk), av vilka den största utgiftsposten utgörs av den utgiftsandel som behövs för finansieringen av det enligt förtjänsten avvägda utkomstskyddet för arbetslösa (uppskattningen för 1995 är ca 4.280 milj. mk.) Utgiftsandelens för utbildnings- och avgångsbidragsfonden har 1995 uppskattats till sammanlagt 200 milj. mk och lönegarantin till sammanlagt 120 milj. mk. Totalt har centralkassans utgifter 1995 uppskattats till ca 10.100 milj. mk.

Med arbetslöshetsförsäkringspremierna täcks alltså också utgifter som inte har någon motsvarighet inom den offentliga sektorn. Beträffande dem som är anställda i arbetsförhållande deltar affärsverken i finansieringen av avgångsbidraget genom en

summa som särskilt betalas till utbildnings- och avgångsbidragsfonden ur statsbudgeten.

1.3. Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift

Lagen om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift för 1995 (1322/94) trädde i kraft den 1 januari 1995 och gäller till utgången av 1995. Storleken av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift år 1995 är för ovan nämnda delägare i företag 0,95 % av lönen och för andra löntagare 1,87 % av lönen. Av intäkten av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift används 1995 enligt 3 § 50 % av den del som överstiger 80 milj. mk till minskning av statens finansieringsandel för den dagpenning avvägd enligt förtjänsten som betalas inom utkomstskyddet för arbetslösa och 50 % till arbetspensionstilläggen. 80 milj. mk används till den utjämnning av medlemsavgifterna till arbetslöshetskassorna som nämns i 19 a § lagen om arbetslöshetskassor. Utjämnningen av medlemsavgifterna betalas dock med avvikelse från 19 a § lagen om arbetslöshetskassor till de arbetslöshetskassor vilkas utgifter för arbetslöshetsdagpenningar under det föregående året har överskridit de per kassamedlem beräknade genomsnittliga dagpenningutgifterna med 50 %.

2. De viktigaste förslagen

Det föreslås att finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten inom utkomstskyddet för arbetslösa och arbetspensionstilläggen 1996 ordnas i stora drag enligt samma principer som 1995. Med en sjunkande arbetslöshetsgrad är det dock möjligt att lindra beskattningen av arbetstagar och sänka arbetsgivaravgifterna så att utnyttjandet av arbetskraft beskattas lindrigare. I enlighet med det principbeslut som statsrådet fattade den 18 oktober 1995 om de åtgärder som Finlands sysselsättningsprogram förutsätter sänks arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie vid ingången av 1996 så att premien är 1 % för en lönesumma om högst 5 milj. mk och 4 % för den del av lönesumman som överstiger 5 milj. mk. I genomsnitt sjunker arbetsgivarnas premie från 4,5 till 3 % av lönerna. Enligt ståndpunkten sänks löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift vid samma tidpunkt till 1,5 % av lönerna. Samtidigt ändras finansie-

ringsandelarna för dagpenning avvägd enligt förtjänsten så, att statens utgifter inte blir större än vad som angetts i statsbudgeten för 1996. I mån av möjlighet skall sänkningarna av arbetslöshetsförsäkringspremierna och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna fortsätta under de följande åren.

Utgifterna för centralkassan för arbetslöshetskassorna koncentreras till början av året, då centralkassan i sådana förskott som skall betalas till arbetslöshetskassorna i januari betalar en åttondedel av de beräknade årliga utgifterna för dagpenningar. För tryggnade av centralkassans likviditet koncentreras även uppbörderna av arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie till början av året. Centralkassan har även vissa år varit tvungen att ta upp lån med statsgaranti. För tryggnade av centralkassans likviditet i alla situationer förutsattes det, när storleken av arbetslöshetsförsäkringspremierna och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna bestämdes, att centralkassan skall förfoga över ett belopp som motsvarar utgifterna under 1,5 månad. Samtidigt har det vid bedömningen av i vilken mån dessa premier och avgifter kan sänkas även beaktats att arbetslöshetsutvecklingen kanske inte blir så som förmodats, varvid en säkerhetsmarginal om 1,5 % beaktats i fråga om arbetslöshetsgraden. Om arbetslöshetsutvecklingen blir bättre än väntat, kan detta beaktas i senare premier och avgifter. Även den totalreform av systemet med utkomstskydd för arbetslösa som förutsetts i regeringsprogrammet har varit av betydelse när arbetslöshetsförsäkringspremierna och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna bestämts för 1996. I regeringens ståndpunkt av den 10 september 1995 i anslutning till den inkomstpolitiska helhetsuppgörelsen förutsattes det att i samband med totalreformen av utkomstskyddet för arbetslösa även finansieringen av detta utkomstskydd reformeras. Genom de premier och avgifter som nu regleras genom ettåriga lagar är avsikten att fortsätta med de principer som följts vid finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa under de två föregående åren, utan att man önskar förutsäga eller försvåra den kommande helhetsuppgörelsen, som förhandlas fram tillsammans med arbetsmarknadsorganisationerna.

Det föreslås att små arbetsgivares premie sänks till hälften av vad den varit, dvs. till 1 %. Det i beredningsskedet framförda förslag enligt vilket arbetsgivarpremierna helt skulle

slopas för små arbetsgivare kan inte anses vara motiverat med tanke på att försäkringsprincipen borde förverkligas och principen även stärkas. Dessutom skulle förslaget strida mot vad som ovan konstaterats om en totalreform av utkomstskyddet för arbetslösa.

Arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremie skall enligt förslaget differentieras enligt de arbetslöner som arbetsgivaren betalar så att premien är 1 % till och med fem milj. mk av lönesumman och 4 % av den överstigande delen. Vid differentieringen beaktas i lönesumman de löner som arbetsgivaren utbetalar, exklusive löner som betalats till delägare i företaget. Till den del som det är fråga om sådana ovan nämnda delägare i ett företag vilka enligt definitionen i 1 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa är företagare i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa, skall i arbetslöshetsförsäkringspremie enligt förslaget uppbäras 1 % av beloppet av de arbetslöner som betalas 1996.

Dessutom föreslås att de som är anställda i arbets- eller tjänsteförhållande eller i något annat anställningsförhållande och som omfattas av ett obligatoriskt olycksfallsskydd som arbetsgivaren ordnat för dem eller av ett olycksfallsskydd som bestäms med stöd av lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/90) år 1996, liksom 1995, skall delta i kostnaderna för utkomstskyddet för arbetslösa och arbetspensionstilläggen med löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift, som skall vara 1,5 % av löntagarens i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59) avsedda lön, av löneinkomst enligt 77 § inkomstskattelagen (1535/92) samt av lön enligt 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78). Om det är fråga om en ovan nämnd delägare i ett företag, skall löntagarens arbetslöshetsförsäkringsavgift på basis av vad som föreslagits år 1996 vara 0,75 % av ovan nämnda löneinkomster, dvs. den del av avgifterna som används för att täcka finansieringen av arbetspensionstilläggen.

Beträffande de statsanställda vilar ansvaret för kostnaderna för arbetspensionstilläggen på staten. Av denna anledning föreslås att 50 % av intäkten av de avgifter som innehålls på löner som betalas av staten 1996 skall användas till minskning av statsandelen enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor och 50 % till finansiering av ar-

betspensionstilläggen enligt 10 a § lagen om statens pensioner.

I anslutning till de föreslagna arrangemangen föreslås att de finansieringsandelar som stadgas i lagen om arbetslöshetskassor ändras temporärt 1996, så att statsandelen för utgifterna för dagpenningen är 62,5 % och centralkassans andel 32 %.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

De största utgiftsposterna för centralkassan för arbetslöshetskassorna år 1996 är de utgifter som beror på arbetslöshetstilläggen (uppskattning 3.925 milj. mk) och stödavgifterna inalles till arbetslöshetskassorna

(3.970 milj. mk, varav för finansiering av det enligt förtjänsten avvägda utkomtskyddet för arbetslösa ca 3.620 milj. mk). Utbildnings- och avgångsbidragsfondens utgiftsandel har beräknats till ca 200 milj. mk och lönegarantin till ca 120 milj. mk. Genom arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie beräknas år 1996 inflyta sammanlagt ca 6.100 milj. mk.

År 1996 beräknas ca 3,5 mrd. mk inflyta i löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift, om den är 1,5 % av lönen. Av avkastningen används 80 milj. mk till den utjämning av medlemsavgifter till arbetslöshetskassorna

som avses i 19 a § lagen om arbetslöshetskassor.

Arbetsgivarnas andel av finansieringen av arbetslöshetstilläggen till arbetspensionerna sjunker med ca 1,6 mrd. mk 1996. Den intäkt av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall styras till arbetspensioner enligt lagen om statens pensioner är ca 170 milj. mk. De av centralkassans för arbetslöshetskassorna utgifter som skall täckas med arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremie sjunker till följd av förslaget med ca 3,26 mrd. mk 1996 jämfört med den permanenta lagstiftningen.

Den totala lönesumman förväntas öka med ca 7,5 % under det kommande året jämfört med i år. Beräkningarna av intäkterna baserar sig på den genomsnittliga lönesumman under 1995—1996, eftersom redovisningen av avgifterna och premierna fördelar sig på de nämnda åren. Arbetstagarnas andel av arbetslöshetsdagpenning utgifterna 1996 vore med beaktande av medlemsavgifterna till kassorna och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift ca 21,1 %, arbetsgivarnas andel 32 % och statsandel ca 46,9 %. Arbetstagarnas andel av utgifterna för arbetslöshetstillägget inom arbetspensionssystemet 1996 vore ca 40 % medan arbetsgivarnas andel vore ca 60 %.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om arbetslöshetsförsäkringspremie 1996

1 §. I paragrafen stadgas om storleken på arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie 1996. På samma sätt som för det föregående året skall premien differentieras enligt beloppet av de löner som företaget betalt.

I 2 mom. stadgas att storleken på den arbetslöshetsförsäkringspremie som uppbärs för löner som betalas till sådana delägare i företag vilka avses i 1 a § 1—2 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa är 1 % av beloppet av de utbetalda lönerna.

I 3 mom. föreslås att arbetslöshetsförsäkringspremien skall differentieras enligt den betalda lönesumman så att arbetslöshetsförsäkringspremien är 1 % upp till 5 milj. mk av den lönesumma som arbetsgivaren betalar och 4 % för den överstigande delen. Som lönesumma beaktas vid differentieringen de löner som arbetsgivaren betalar, exklusive löner enligt 2 mom. som betalas till delägare i företaget.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1996 och gälla till utgången av året.

1.2. Lag om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift för 1996

1 §. I paragrafen stadgas att de som står i arbets- eller tjänsteförhållande eller i något annat anställningsförhållande skall delta i kostnaderna för dagpenning avvägd enligt förtjänsten inom utkomstskyddet för arbetslösa samt arbetspensionssystemets och statens pensionssystemets arbetslöshetstillägg 1996. Lagen skall gälla personer för vilka arbetsgivaren har ordnat obligatoriskt olycksfallsskydd enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller som omfattas av olycksfallsskydd som bestäms med stöd av lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän. Avgiften skall således inte innehållas i de situationer där arbetsgivaren enligt 10 § lagen om olycksfallsförsäkring är befriad från försäkringsskyldigheten. Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift skall inte heller innehållas hos ansvariga bolagsmän i kommanditbolag och öppna bolag och inte heller hos

familjevårdare som avses i familjevårdarlagen (312/92) och som med stöd av 3 a § lagen om olycksfallsförsäkring omfattas av lagstadgat olycksfallsskydd.

2 §. Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift är 1,5 % av personens i 4 § lagen om förskottsuppbörd avsedda lön, av löneinkomst enligt 77 § inkomstskattelagen samt av lön enligt 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. Hos arbetstagare som avses i 1 a § 1 mom. 1—2 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa (delägare i företag) uppbärs dock i enlighet med försäkringsprincipen endast den del av avgiften som används till att täcka finansieringen av arbetspensionstilläggen. Avgiftens storlek för dessa personer vore således 0,75 % av ovan nämnda löneinkomster 1996.

3 §. Enligt paragrafen innehåller arbetsgivaren löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift av ovan nämnda inkomster i samband med löneutbetalningen till den som är anställd hos honom. Utgångspunkten är att avgiften skall uppbäras i samband med varje löneutbetalning. De försäkringsanstalter som avses i 29 § lagen om olycksfallsförsäkring uppbär hos arbetsgivaren löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter samtidigt och med samma rättigheter som de uppbär arbetslöshetsförsäkringspremier enligt 33 och 33 a §§ lagen om arbetslöshetskassor. Arbetsgivaren skall sålunda bära ansvaret även i fråga om löntagaravgifterna och skall vid betalningsdröjsmål vara skyldig att betala dröjsmålsränta. Eftersom arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie inte uppbärs för statsanställda, skall statskontoret uppbära löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter hos arbetsgivarna i dessa situationer. I de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av den föreslagna lagen skall nämnas det minimibelopp som skall uppbäras.

4 §. Enligt förslaget används 1996 50 % av den del som överstiger 80 milj. mk av intäkten av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift till minskning av statsandelen för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor och 50 % till finansiering av arbetspensionstilläggen så, att av de avgifter som uppbärs på löner som staten

betalar ut styrs hälften till finansieringen av arbetspensionstillägg enligt 10 a § lagen om statens pensioner.

Enligt 19 a § lagen om arbetslöshetskassor kan staten för att utjämna arbetslöshetsbördan inom olika branscher betala utjämning av medlemsavgifterna enligt de anslag som i statsbudgeten har anvisats för ändamålet till de arbetslöshetskassor vilkas utgifter för arbetslöshetsdagpenningar under det föregående året har överskridit de genomsnittliga dagpenningsutgifterna med 75 %. Enligt förslaget skall 80 milj. mk av intäkten av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift användas för ovan nämnda utjämning av medlemsavgifterna 1996, dock så att utjämningen av medlemsavgifterna betalas till de arbetslöshetskassor vilkas utgifter för arbetslöshetsdagpenningar har överskridit de genomsnittliga dagpenningsutgifterna med 50 %. Närmare föreskrifter om användningen av intäkten av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna för en utjämning av medlemsavgifterna meddelas av social- och hälsovårdsministeriet.

5 §. Enligt paragrafen redovisas löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter till den centralkassa för arbetslöshetskassorna som nämns i 29 § lagen om arbetslöshetskassor, dock så att statskontoret redovisar endast hälften av de avgifter som det uppburit till centralkassan och den andra hälften av avgifterna till statens pensionsfond. De föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av den föreslagna lagen kommer att innehålla bestämmelser om redovisningssättet både för försäkringsanstalternas och statskontorets del. Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget ha rätt att debitera ett konto som centralkassan för arbetslöshetskassorna har öppnat för löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter då ministeriet förmedlar arbetslöshetsförsäkringsavgifterna till arbetslöshetskassorna i samband med statsandelen enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor, samtidigt som det minskar statsandelen på motsvarande sätt.

6 §. Enligt förslaget är löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift avdragbar i beskattningen.

7 §. De kostnader som uppbörderna och redovisningen av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter medför för olycksfallsförsäkringssystemet och statskontoret

ersätts med medel av intäkten av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter så som bestäms i de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av den föreslagna lagen.

8 §. Besvär över arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie kan enligt 36 § lagen om arbetslöshetskassor anföras hos olycksfallsnämnden. I fråga om ändringssökande som gäller löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift iaktas i tillämpliga delar vad som i lagen om arbetslöshetskassor stadgas om arbetslöshetsförsäkringspremie.

9 §. Närmare föreskrifter om tillämpningen av lagen meddelas av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §. Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1996 och gälla till utgången av året. Lagen tillämpas på lön som betalas medan lagen är i kraft.

1.3. Lag om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor

25 §. Intäkten av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter minskar statsandelen för utgifterna för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten med uppskattningsvis 1,7 mrd. mk. I anslutning till detta föreslås att statsandelen även 1996 temporärt höjs till 62,5 % för de dagpenningar som arbetslöshetskassorna betalar.

30 §. Centralkassans för arbetslöshetskassorna andel av de dagpenningar som arbetslöshetskassorna betalar föreslås temporärt bli nedsatt till 32 % även 1996.

2. Ikraftträdande

Lagen om arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås träda i kraft den 1 januari 1996 och gälla till utgången av året. Lagen om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift för 1996 föreslås träda i kraft den 1 januari 1996 och gälla till utgången av året. Avsikten är att lagen skall tillämpas på lön som betalas den 1 januari 1996 eller därefter medan lagen är i kraft. Lagen om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor föreslås träda i kraft den 1 januari 1996 och gälla till utgången av året.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om arbetslöshetsförsäkringspremie 1996**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Arbetslöshetsförsäkringspremien bestäms på basis av det arbetslönebelopp enligt vilket arbetsgivares olycksfallsförsäkringspremie fastställs.

Den arbetslöshetsförsäkringspremie som avses i 33 a § 4 mom. lagen om arbetslöshetskassor (603/84) är 1 procent av beloppet av de arbetslöner som 1996 betalas till sådana delägare i företag som avses i 1 a § 1—2 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84).

Den arbetslöshetsförsäkringspremie som avses i 33 § lagen om arbetslöshetskassor är 4 procent av beloppet av andra arbetslöner som arbetsgivaren betalar 1996 än de som avses i 2 mom., dock så att arbetslöshetsförsäkringspremien är 1 procent upp till fem miljoner mark av den nämnda lönesumman.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Denna lag tillämpas på arbetslöshetsförsäkringspremier som betalas för 1996.

2.

Lag

om löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift för 1996

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Utan hinder av vad som stadgas i någon annan lag deltar de som står i arbets- eller tjänsteförhållande eller i något annat anställningsförhållande och som omfattas av ett i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) avsett obligatoriskt olycksfallsskydd som arbetsgivaren ordnat för dem eller av ett olycksfallsskydd som bestäms med stöd av lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/90) 1996 i kostnaderna för utkomstskyddet för arbetslösa och arbetspensionstilläggen med löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift. Avgiften uppbärs dock inte hos ansvariga bolagsmän i kommanditbolag och öppna bolag och inte hos familjevårdare som avses i familjevårdarlagen (312/92).

2 §

Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift är 1,5 procent av löntagarens i 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59) avsedda lön, av löneinkomst enligt 77 § inkomstskattelagen (1535/92) samt av lön enligt 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78). Om det är fråga om en arbetstagare som avses i 1 a § 1—2 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) (delägare i företag), är löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift 0,95 procent av de ovan nämnda löneinkomsterna.

3 §

Arbetsgivaren innehåller löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift i samband med löneutbetalningen. De försäkringsanstalter som avses i 29 § lagen om olycksfallsförsäkring uppbär hos arbetsgivaren löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgifter samtidigt och med samma rättigheter som de uppbär arbetslöshetsförsäkringspremier enligt 33 och 33 a §§ lagen om arbetslöshetskassor (603/84). Den statsanställda personalens avgifter uppbärs av statskontoret med iakttagande i tillämpli-

ga delar av vad som ovan stadgas om försäkringsanstalter.

4 §

Av intäkten av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift som innehålls på andra löner än de som staten betalar används 1996 50 procent av den del som överstiger 80 miljoner mark till minskning av statsandelen enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor och 50 procent till finansiering av försäkringspremien enligt 12 a § (50/85) lagen om pension för arbetstagare. Av intäkten av den avgift som innehålls på löner som staten betalar används 1996 50 procent till minskning av statsandelen enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor och 50 procent till finansiering av arbetspensionstillägg enligt 10 a § lagen om statens pensioner (280/66).

Av intäkten av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift används 80 miljoner mark 1996 för utjämning av medlemsavgifter enligt 19 a § lagen om arbetslöshetskassor. Utjämningen av medlemsavgifterna betalas dock med avvikelse från 19 a § lagen om arbetslöshetskassor till de arbetslöshetskassor vilkas utgifter för arbetslöshetsdagpenningar under det föregående året har överskridit de per kassamedlem beräknade genomsnittliga dagpenningsutgifterna med 50 procent.

5 §

Försäkringsanstalterna redovisar de arbetslöshetsförsäkringsavgifter som uppburits hos arbetsgivarna i deras helhet och statskontoret redovisar hälften av de arbetslöshetsförsäkringsavgifter som det uppburit till den centrala kassa för arbetslöshetskassorna som nämns i 29 § lagen om arbetslöshetskassor. Statskontoret redovisar hälften av de arbetslöshetsförsäkringsavgifter som det uppburit till statens pensionsfond. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att debitera centrala kassans konto då ministeriet förmedlar arbetslöshetsförsäkringsavgifterna till arbetslöshetskassorna i samband med statsandelen enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshets-

kassor, samtidigt som ministeriet minskar statsandelen i motsvarande mån.

6 §

Löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift är avdragbar i beskattningen så som stadgas i inkomstskattelagen.

7 §

De kostnader som uppbörderna och redovisningen av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift medför för olycksfallsförsäkringssystemet och statskontoret ersätts med medel ur avkastningen av löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift.

8 §

I fråga om ändringssökande som gäller löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift iak-

tas i tillämpliga delar vad lagen om arbetslöshetskassor stadgar om arbetslöshetsförsäkringspremie.

9 §

Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna lag meddelas av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Denna lag tillämpas på lön som betalas medan lagen är i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3.

Lag**om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt 25 § 1 mom. och 30 § 1 mom. lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84), sådana de lyder i lag av den 22 december 1994 (1318/94), som följer:

25 §

*Statsandelen för dagpenningarna och för
förtjänststödets förtjänstdelar*

Statsandelen är 62,5 procent av de dagpenningar som löntagarkassan eller företagarkassan har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt.

30 §

*Centralkassans andel av dagpenningarna och
av förtjänststödets förtjänstdelar*

Centralkassan betalar till en arbetslöshets-

kassa som är berättigad till full statsandel 32 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som en arbetslöshetskassa har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och en löntagarkassa har utbetalt med stöd av 16 a § i samma lag. Stödavgift betalas dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte har rätt till statsandel. Då statsandelen har sänkts enligt 24 §, sänks stödavgiften i samma proportion.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Helsingfors den 3 november 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

3.

Lag

om temporär ändring av 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt 25 § 1 mom. och 30 § 1 mom. lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84), sådana de lyder i lag av den 22 december 1994 (1318/94), som följer:

Gällande lydelse

25 §

Statsandelen för dagpenningarna och för förtjänststödets förtjänstdelar

Statsandelen är 47,5 procent av de dagpenningar som löntagarkassan eller företagarkassan har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt.

30 §

Centralkassans andel av dagpenningarna och av förtjänststödets förtjänstdelar

Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel 47 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som en arbetslöshetskassa har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och en löntagarkassa har utbetalt med stöd av 16 a § i samma lag. Stödavgift betalas dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte har rätt till statsandel. Då statsandelen har sänkts enligt 24 §, sänks stödavgiften i samma proportion.

Föreslagen lydelse

25 §

Statsandelen för dagpenningarna och för förtjänststödets förtjänstdelar

Statsandelen är 62,5 procent av de dagpenningar som löntagarkassan eller företagarkassan har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt.

30 §

Centralkassans andel av dagpenningarna och av förtjänststödets förtjänstdelar

Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel 32 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som en arbetslöshetskassa har utbetalt med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och en löntagarkassa har utbetalt med stöd av 16 a § i samma lag. Stödavgift betalas dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte har rätt till statsandel. Då statsandelen har sänkts enligt 24 §, sänks stödavgiften i samma proportion.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.